

Hồ Đình Nghiêm

đọc HƠI-THỞ-RƯỞI, nhớ CAO VỊ KHANH

Anh Cao Vị Khanh nhiều tuổi hơn tôi, đến cả chị tôi anh cũng học trên hai ba lớp, ở Đại học Văn khoa Sài Gòn. Anh kể một vài kỷ niệm hư hao ngày cũ phút đầu tình cờ chúng tôi gặp gỡ trên đất lạ như một minh chứng rằng : Quả đất này có khi rất hẹp.

Nhà anh ở ngoài lằn biên thành phố, trầm mặc. Anh chở tôi đi qua những con đường trống trải, đèn vàng ngọn tỏ ngọn lu và hun hút gió. Anh mở cửa căn nhà ấm cúng, tôi bước vào chào chị rồi ngồi xuống chung mâm bữa cơm gia đình miền Nam với các cháu đã trưởng thành vây quanh. Hiếu khách và ngon miệng.

Xa lạ bỗng tình thân.

.Anh Cao Vị Khanh dáng gầy, rắn rỏi. Đôi mắt sáng, mặt luôn tươi cười, ngày cũ anh là giáo sư trung học và nghe đâu có nhiều “em” lưu lạc phương xa vẫn nhớ tới thầy, mừng vui khi bắt được tin. Điều này ngẫm xác tín, ngày xưa chúng em vẫn thích cách thức thầy giảng dạy.

Có khoảng vườn nhỏ phía sau, nơi chúng tôi đứng hút thuốc và trao đổi một vài cảm nhận về sinh hoạt văn chương. Cái nhìn của anh có hơi khác lạ, ban đầu tôi hoài nghi nhưng cuối cùng thì bị thuyết phục, dự cảm được mọi thứ rồi sẽ phơi pha bởi cách đứng chên vênh vênh của cái gọi là dòng văn học hải ngoại. Đạo đó

anh có viết những đoạn văn, viết khá nhiều nhưng gửi nhỏ giọt ở đâu đó, tuồng chẳng hứng thú chen chân vào cõi xô bồ. Không nói ra nhưng tôi biết anh tự nhận: “ta dại ta dại ta tìm nơi vắng vẻ”

Vắng vẻ quá khi càng ngày càng thưa lần những gặp mặt hàn huyên, hỏi thăm nhau mà chẳng ai hay người ấy ở ẩn phương nào. Ngay cả nhà thơ Hoàng Xuân Sơn (người ngắt dòng lục bát mà Cao Vị Khanh xem là hơi thở rướn) cũng hồ nghi về tung tích người đọc thơ mình quá đổi tinh tường, sắc sảo. Hình như đó là bài viết sau chót, thế cho món quà chia tay? Chúng tôi đón nhận trong câm tiếng, thấy buồn lòng tiếc nuối cho cái giữ áo rời đi kia biết mấy !

“Hơi thở rướn của lục bát” là một cảm nhận, một bài viết hay. Mông lung, hư thực khó lường như bài thơ xuôi tân hình thức. Tôi luôn yêu người miền Nam qua câu: Nói vậy mà hông phải v(d)ậy! Và mỗi phân đoạn trong bài viết kia có lấp ló thứ “triết lý” ấy. Nghĩa là chữ dùng của anh Cao Vị Khanh khi xác tín về từ này đã ẩn vào từ đó một sự hoài nghi. Duyên dáng ở đây mà quỵn dụ ở chỗ kia. Tượng hình thêm chuyện nữa: Cao Vị Khanh có cặp mắt khác chúng ta, một mắt của thầy giáo mô phạm và nhãn tuyến còn lại là của một nhà thơ; nên chi muốn tựu thành một cái nhìn thấu suốt anh đã phải dung hoà rạch ròi lý trí với rung động cảm tính. Và hơi thở rướn của lục bát được mềm lòng viết ra qua dạng “đồng bệnh tương lân”. Thơ của anh Hoàng Xuân Sơn có nhiều người ưu ái ngợi ca, nhưng “hơi thở rướn” vẫn còn đó là một cái gì thật “đã”. Đã như người xưa xem cuốn sách hay liền tự vỗ vào đùi mình: Thâm sướng! Đả dấu hỏi cũng được, vì như cách không đả huyết.

Nơi chúng tôi định cư, quen chỉ hai anh người Nam: Sè-gòn hay Bình Dương hay Cần Thơ hay gì gì đó là anh Võ Kỳ Điền và anh Cao Vị Khanh. Trùng hợp là nhị vị đều xuất thân làm nghề gõ đầu trẻ. Tâm tính hiền lành, hào sảng, chẳng so

đo không tính toán... những ưu điểm ấy trước sau vốn đã vang danh khắp ba miền, nói ra cũng bằng thừa. Cái đáng thừa là tại sao hai anh chùng nghe oải, hồng chịu rướn hơi thở thêm chút xíu dù trước đó đã từng gửi chút hương cho đời. Nói theo cách Mao Tôn Cương: Tiếc lắm thay! Ngôn theo cách Thánh Thán: Nghe vậy chẳng phải là chuyện buồn lắm ru !

Dưới tựa “Hơi thở rướn của lục bát” anh Cao Vị Khanh thêm hàng chữ nhỏ: Tặng bậu, mỏng đánh. Hẳn là anh có dụng ý, nhưng nó khiến tôi liên tưởng tới duyên phận không dày với văn chương. Trong trí nhớ, tôi còn thấy rõ căn nhà ngoại ô của anh. Chọn mua một chồn dung thân như thế, hẳn anh đã mang ý thích xa rời nhiệt náo, “mỏng đánh” những tiếng ong ve. Đã hơn mười năm, tôi không hay biết tin tức về anh nhưng tôi hy vọng anh vẫn còn đâu đó, trên cuộc đất thường hằng lạnh giá này. Hãy thắp một ngọn lửa, anh Cao Vị Khanh ơi! Nhiều người vẫn đợi những hơi thở rướn khác. Rướn hay sướn cũng đồng nghĩa như nhau. Thiệt đã (dậy đó bậu ơi)!

Hồ Đình Nghiêm

ghi sau khi cùng anh Hoàng Xuân Sơn đưa Duyên về dưới tuyết.

* *Hơi thở rướn của lục bát (Cao Vị Khanh)*